

gende og tillidsskabende indsats i lokalområder. Infrastruktur genopbygges. Veje udbedres. Der mægles i hundreder af lokale konflikter og tvister.

FN's beskyttelsesstyrke, UNPROFOR, har snart været i det tidligere Jugoslavien i tre år. Styrken kritiseres for ikke at gøre nok. Det er efter min mening forføjlet. For hvad er FN-styrkens mandat? Det er først og fremmest at beskytte den humanitære bistand. Det er lykkedes nu for tredje vinter i træk at sikre nødhjælp og medicin til millioner af mennesker.

Derudover er FN-styrken blevet placeret i de udpegede såkaldt sikre områder. Begrebet sikre områder er misvisende. Der har aldrig været tale om, at områderne kunne eller skulle forsvares af FN. Derimod har det været forhåbningen, at FN kunne forhindre, at områderne blev løbet over ende af de omkringende bosnisk-serbiske styrker. Hvis vi ser bort fra Bihac, hvor der også er indblandet oprørske muslimske styrker i kamphandlingerne, er dette lykkedes.

Forholdene er ikke gode i enklaverne, men de er bedre, end før de sikre områder blev oprettet. I Sarajevo er tilværelsen også bedre end for et år siden. Men vi taler stadig om et stort område, hvor befolkningen lever under forfærdelige og utrygge forhold. FN's indsats har imidlertid gjort en forskel.

Beskyttelsesstyrken er en fredsbevarende operation og er derfor afhængig af et vist samarbejde med konfliktens parter. Danmark har konsekvent fastholdt, at beskyttelsesstyrken skal blive og ikke trækkes ud, også på tidspunkter, hvor andre, store europæiske lande har talt om tilbagetrækning som en mulighed. Den konsekvente danske holdning har uden enhver tvivl haft betydning og har præget beslutningerne i internationale fora. Det er samtidig klart, at en tilbagetrækning vil kunne komme på tale, hvis der opstår en situation, hvor styrkens mandat ikke kan opfyldes. Det danske bidrag til FN's beskyttelsesstyrke er på 1.250 mand. Det gør Danmark til største bidragyder i forhold til befolkningens størrelse. Også på andre områder yder Danmark meget. Den danske nødhjælp udføres gennem danske NGO'er, gennem internationale organisationer og som statslig bistand. Danmark ligger med et bidrag på foreløbig over 500 mio. kr. i top. Vi er et af de lande, der pr. indbygger har ydet mest i støtte til ofrene for konflikten siden dens start i efteråret 1991.

I 1994 udgjorde bistanden 142 mio. kr. Det er noget mindre end i 1993, hvor der blev anvendt

knap 200 mio. kr. Faldet skal ses på baggrund af den forbedrede humanitære situation efter oprettelsen i marts 1994 af føderationen mellem muslimer og kroater og dermed den bedre forsyningssituation i det centrale Bosnien. Også vanskeligheder med at gennemføre en del af det planlagte genopbygningsarbejde i Sarajevo er en del af forklaringen.

Ud over den basale nødhjælp vil der også fremover være behov for nye bidrag med henblik på genopbygning. Det er regeringens hensigt at fortsætte med at yde en betydelig humanitær indsats. Fra dansk side støtter vi en række projekter, som Danmark har et naturligt ansvar for at føre videre. Det gælder især de danske flygtningeprojekter og indsatserne for rehabilitering og genopbygning. Vi var blandt de første, der stillede personel til rådighed for overvågningen af den serbiske embargo mod de bosniske serbere på grænsen mellem Serbien, Montenegro og Bosnien. Det danske bidrag sammen med de øvrige nordiske landes bidrag var jo en forudsætning for, at missionen kunne etableres. Danmark deltager i dag med 15 observatører i overvågningsmissionen.

Også i overvågningen af sanktionerne mod Serbien og Montenegro yder Danmark et betydeligt bidrag. I Serbiens og Montenegros nabolande deltager Danmark med i alt 13 toldere, der overvåger, at der ikke sker sanktionsbrud.

En stor del af de frivillige nødhjælpschauffører, der yder en forbilledlig og nødvendig indsats, kommer fra Danmark. Og vi er flot repræsenteret blandt EU's observatører, der var til stede før FN-styrken. Selv under de hårdeste kamphandlinger har observatørerne opretholdt deres imponerende lokale kontaktnet og rapporteret til EU og den internationale Jugoslavi-enkonference.

Under vanskelige og farlige forhold udfører danskere i det tidligere Jugoslavien et stort og meget værdsat arbejde, ofte forbundet med store personlige risici.

Der er endvidere givet midlertidig opholdstilladelse i Danmark til mere end 19.000 krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien. De fleste af dem er flygtninge fra krigen i Bosnien-Hercegovina. Danmark har også på dette område gjort en stor indsats for de personer, der er ramt af konflikten.

Vender vi blikket mod den aktuelle situation, er udviklingen ikke opmuntrende. Den kroatiske præsident, Franjo Tudjman, har meddelt FN, at man ikke ønsker FN's beskyttelsesstyrkes